

- 16-04-0 35
Länsstyrelsens i Skaraborgs län

resolution i nedannämnda ärende rörande
fridlysning av naturminne; given Mariestad
å landskansliet den 17 augusti 1934.

Naturminnets beskaffenhet och areal: Ett till ecklesiastika löne-
bostället Prästgården Vartofta Åsaka socken hörande område ut-
görande växtlokal för Stipagräset närmare angivet och betecknat
med a å en av distriktlantm. Sune Frigrell år 1917 upprättad karta
Kommun: Vartofta Fastighet: Ecklesiastika lönebostäl-
Falköping et Prästgården

Lägesbeskrivning i övrigt:

Sökande: SKMF

Prästgården numera bild!
området ligger på annan fastighet.
B. W. J. J.

Ägare:

Förvaltare:

Fridlysningsföreskrifter: Förbud är meddelat mot alla åtgärder
som kunna skada växtligheten inom det fridlysta området.

Fridlyst jämlikt 6 § lagen den 25 juni 1909 om natur-
minnensmärkens fredande.

Semander i SBT 1908

ent. akt. Polygala comuta i
märket av glustaget
och i närheten

LÄNSSTYRELSEN

Skaraborgs län
Landskansliet

Avskrift

406-302

1932

KMbs i Skaraborgs län resolution rörande fridlysning såsom naturminnesmärke av visst område av ecklesiastika lönebostället Prästgården i Vårtofta-Åsaka socken; Given Mariestad i landskansliet den 17 augusti 1934.

Handlingarna utvisa följande.

Uti en hit ingiven ansökning har Skaraborgs läns naturskyddsförening angållit om fridlysning enligt lagen angående naturminnesmärkens fredande den 25 juni 1909 av visst område, som närmare angivits och betecknats med a å ansökningen bifogad kopia av utav distriktslantmätaren Sune Frigell år 1917 upprättad karta.

Till följd av remisser hava domkapitlet och stiftsnämnden i Skara och arrendatorn av ifrågavarande boställe, Mårten Samuelsson, lämnat medgivande till fridlysningen samt Kungl. vetenskapsakademien avgivit yttrande över ansökningen och därvid tillstyrkt bifall till densamma.

Genom skrivelse den 22 maj 1934 har Kmb därefter underrättat sökanden, att ansökningen komme att bifallas, därest på sökandens föranstaltande området på betryggande sätt inhägnades och anslagstavlor om fridlysningen uppsattes vid områdets gränser.

Sökanden har därefter inkommit med intyg, att området inhägnats med ekstolpar och taggträdsstängsel och att anslagstavlor med meddelande om fridlysningen jämte straffpåföljd för överträdelse anbragts runt inhägnaden på ett sådant sätt, att man från varje tavla kunde se intillstående.

Kmb, som tagit ärendet i övervägande, finner på grund av vad däri förekommit och med stöd av 6 § ovannämnda lag skäligt fridlysa ifrågavarande område av ecklesiastika lönebostället prästgården, samt tillika meddela förbud mot alla åtgärder, som kunna skada växtligheten inom området; och vare förty den, som gör sig skyldig till överträdelse härav, underkastad ansvar jämlikt 14 § åberopade lag, vari stadgas böter från och med 5 till och med 1000 kronor.

Talan mot detta beslut får föras hos Konungen genom besvär vilka skall ha inkommit till jordbruksdepartementet inom tre veckor från det klaganden fick del av beslutet. Vid besvären bör fogas överklagade beslutet.

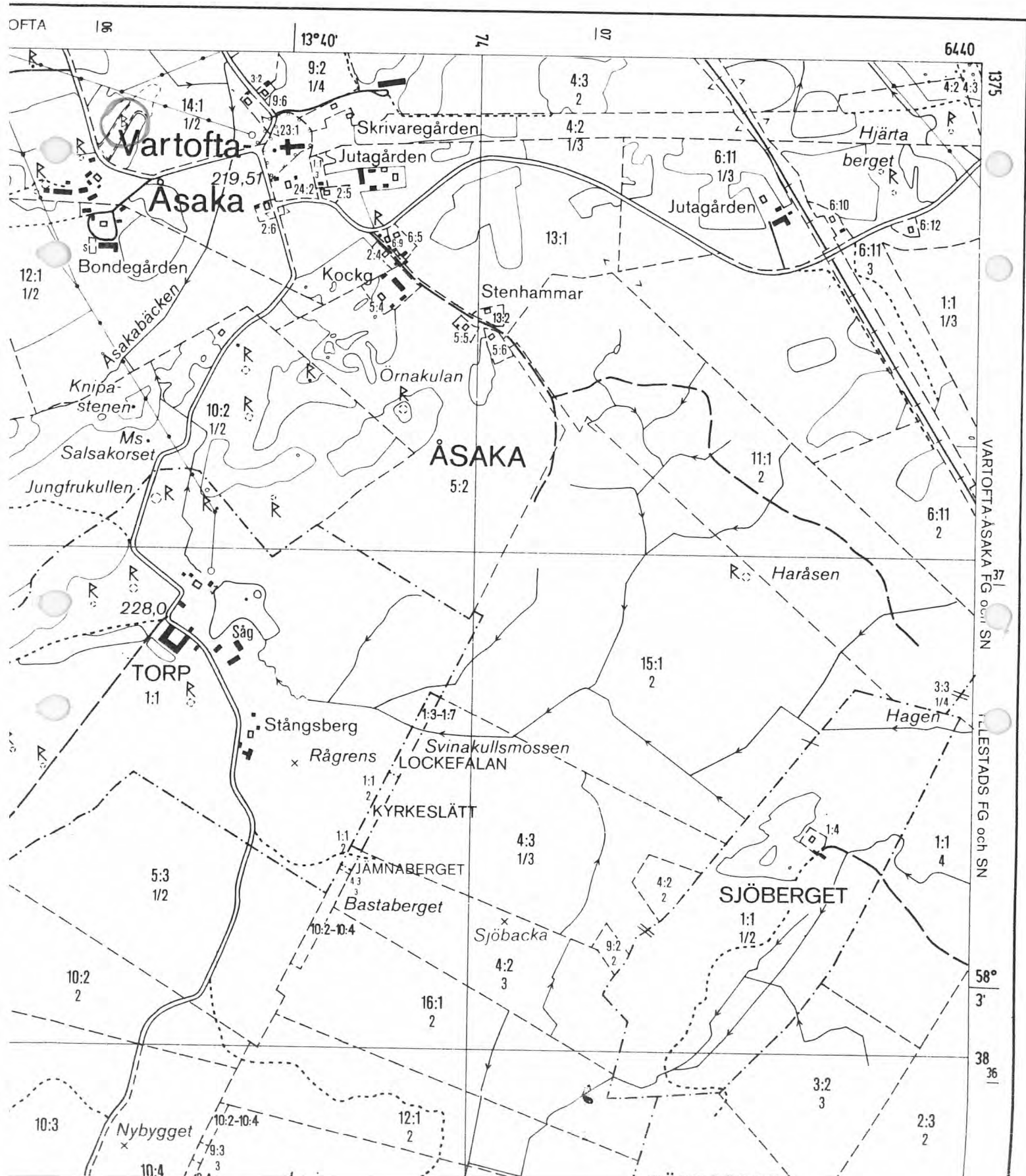
Rätt avskrivet betygar
På tjänstens vägnar

Kerstin Jansson
Kerstin Jansson

S G

16-09-033

0.7 ha and beräkna

LÄNSSTYRELSEN
VÄSTRA GÖTALANDS LÄN

Naturvårdsenheten
Johan Jannert
031-605414

2011-02-28

Diarienummer
511-2060-2011

Sida
1(1)

Naturminnen beslutade enligt tidigare lagstiftning

Naturminnen som bildats innan nuvarande Miljöbalken infördes kan i vissa fall benämnas och hanteras som naturreservat. Länsstyrelsen har upprättat ett PM där berörda naturminnen räknas upp, se bilaga. Dessa naturminnen kommer nu att benämnas och hanteras som naturreservat.

Johan Jannert

Bilaga

PM daterat 2005-02-23, inkl lista på berörda naturminnen

Kopia till

Akten

Sakområde områdesskydd

Sakområde vård och förvaltning

LÄNSSTYRELSEN
VÄSTRA GÖTALANDS LÄN

Naturvårds- och fiskeenheten
Per-Olof Martinsson
031-60 52 29
per-olof.martinsson@o.lst.se

Promemoria
2005-02-23

Diarienummer
511-2060-2011

Sida
1(2)

Angående vissa naturminnesmärken och naturminnen besluta- de enligt äldre naturvårdslagstiftning

Bakgrund

I Västra Götalands län finns ett antal beslut som fattas med stöd av äldre naturvårdslagstiftning. Det rör sig om skydd för olika naturföremål såsom enstaka större träd eller trädgrupper, jättegrytor, m.m. samt även smärre markområden som häckningsplatser för rovfåglar, odlingslandskap, skogsbestånd m.m.

Äldre lagstiftning

Enligt 1 § lagen den 25 juni 1909 angående naturminnemärkens fredande må område eller till fastighet hörande naturföremål, som är af särskildt intresse för kännedomen om landets natur eller på grund af märklig naturbeskaffenhet eljest synes böra för framtiden skyddas, i den ordning som enligt 2 § sägs såsom *naturminnesmärke* fridlysas.

Enligt 5 § naturskyddslagen (1952:688) må område eller till fastighet hörande naturföremål, som på grund av sin betydelse för kännedomen om landets natur, sin skönhet, egenart eller eljest märkliga beskaffenhet finnes böra skyddas, fridlysas såsom *naturminne*.

Naturvårdslagen

Genom införandet av naturvårdslagen kom definitionen av begreppet naturminne att begränsas till "naturföremål".

Enligt 13 § naturvårdslagen (1964:882) må till fastighet hörande naturföremål, som finnes böra särskilt skyddas eller vårdas på grund av sin betydelse för kännedomen om landets natur, sin skönhet eller eljest märkliga beskaffenhet, jämte erforderligt område på marken av länsstyrelsen fridlysas såsom *naturminne*. Lagparagrafen kommenteras av S.-G. Jonzon, L. Delin, B. Bengtsson, 1988 i boken Naturvårdslagen – en kommentar, på följande vis:

"Paragrafen avser i första hand skydd för föremål, bara i andra hand ett områdesskydd. Fridlysning som naturminne sker enbart i den kulturella naturvårdens intresse.

Termen naturminne, som i 1952 års naturskyddslag betecknade fridlyst område eller till fastighet hörande naturföremål, har i naturvårdslagen reserverats för sådana naturföremål jämte erforderligt skyddsområde på marken. Fridlysning av naturminne kan ske på samma grunder som bildande av na-

g:\verksamhet\51_omr_arter\511_skyddomr\la områdesskydd\le naturminne\naturminnen som numera är naturreservat\pm om naturminnen_naturreservat
2004.doc

Postadress:
403 40 GÖTEBORG

Besöksadress:
Ekelundsgatan 1

Telefon/Fax:
031-60 50 00 (växel)
031-60 58 97 (fax)

Webbadress:
www.o.lst.se

E-post:
natur@o.lst.se

turreservat med den skillnaden att ett naturföremål inte kan fridlysas på den grunden att det är av väsentlig betydelse för allmänhetens friluftsliv. Som exempel på fridlysningsbara naturföremål kan nämnas märkliga klippformationer, flyttblock, raukar, åsgropar, jättegrytor och märkliga träd.

I motiven betonas att fastän naturminne formellt har karaktären av ett områdesskydd, det i regel är en väsentligt annan utgångspunkt för skyddsåtgärden vid bildande av naturminne än vid bildande av naturreservat; gränsen kan dock aldrig göras helt skarp. Om ett större antal värdefulla naturföremål ligger närheten av varandra torde det ofta vara praktiskt att innesluta dem i ett naturreservat. - Efter vad naturvårdsutredningen framhöll, borde i framtiden naturminnen avsättas med större urskillning.

I kommentaren till 44 § naturvårdslagen angående övergångsbestämmelser säger samma författare: "När i en äldre författning talas om "naturminnesmärke" eller (efter 1952) "naturminne", skall därmed numera förstås naturreservat, om skyddsobjektet är ett markområde, och naturminne, om objektet är ett naturföremål."

Miljöbalken

Enligt författningskommentaren till miljöbalkens 7 kap 10 § avses med skyddsformen naturminne i första hand inte att skydda ett område utan ett föremål. Som framgår av paragrafens första stycke kan dock ett område kring föremålet ingå i skyddet.

Bestämmelsen angående naturminnen har även överförs till miljöbalkens 7 kap 10 § med lydelsen "Ett särpräglad naturföremål får av länsstyrelsen eller kommunen förklaras som naturminne, om det behöver skyddas eller vårdas särskilt. Förklaringen får omfatta även det område på marken som krävs för att bevara naturföremålet och ge det behövligt utrymme."

Bedömning

De områden som listas i bilaga 1 utgör samtliga markområden vilka är skyddade som naturminnen eller naturminnesmärken. Med hänvisning till övergångsbestämmelserna i naturvårdslagen och med stöd av lydelsen i miljöbalkens 7 kap 10 § bör dessa områden härnäst benämnas och hanteras som naturreservat.

Per-Olof Martinsson

Naturminnen som hädanefter benämns naturreservat

Originalid	Namn	Tillkomst- datum	Kommun- namn	Objekttyp
1404002	Peppared	1925-04-21	Mölndal	Hassellund
1404004	Klockberget	1932-11-29	Tanum	Berghäll
1404019	Morlanda	1945-12-10	Orust	Berga klev, lövskogsravín
1404027	Grössby södra 4:1	1946-11-07	Stenungsund	Blåsippebestånd i gles lövskog med ek och björk
1404041	Högsbo pegmatitbrott	1973-01-02	Göteborg	Pegmatitbrott
1404043	Öddö 2:9	1973-10-30	Strömstad	Bestånd av bohuslind
1404044	Gåsevik	1974-05-09	Lysekil	Kalkäng
1404045	Öddö 1:63 Drängsviken	1976-08-02	Strömstad	Idegranbestånd
1504046	Ön Risö	1963-04-10	Mark	Skog
1504045	Ön Fläskö	1963-04-10	Borås	Blandskog, fiskgjuse
1504055	Kycklingkullen	1964-10-30	Ulricehamn	Slätteräng
1604007	Skultorpsprofilen	1927-09-05	Skövde	Område med kalktuff
1604035	Stipakullen Vartofta- Åsaka	1934-08-17	Falköping	Växtlokal stipagräset
1604064	Dimbo	1958-01-18	Falköping	Fjällskära
1604071	Sjöängen, Slöta	1958-05-06	Falköping	Botaniskt värdefullt kärr
1604096	Valstad	1969-03-06	Tidaholm	S:t Pers nycklar
1604098	Bolum Heljesgården, Bolum	1970-04-27	Falköping	Lövträdsbevuxen moränrygg